

ΜΑΘΗΜΑ ΝΕΟΕΛ.ΓΛΩΣΣΑ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2006

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η συνείδηση ότι είμαστε Έλληνες (και όχι κάποιος άλλος λαός), προέρχεται από τα συγκεκριμένα δεδομένα που συνθέτουν τον πολιτισμό μας. Αυτά μπορεί να είναι ο τρόπος σκέψης και ο τρόπος ζωής, η φιλοσοφία για την ατομική και συλλογική ζωή και τον κόσμο γενικά, η ιστορία, η γλώσσα, η θρησκεία, η τέχνη, οι μύθοι, οι παραδόσεις, η παιδεία μας, τα ήθη και έθιμα, η τεχνολογία και ό,τι άλλο μπορεί να σχετίζεται με την ύπαρξή μας στο χώρο και το χρόνο. Με την ίδια διαδικασία συνθέτουν και οι άλλοι λαοί την ταυτότητά τους.

Η γνώση των στοιχείων της ταυτότητάς μας ενισχύει το αυτοσυναίσθημά μας και την εικόνα που έχουμε για τον εαυτό μας ως Έλληνες σε σχέση με άλλους λαούς, δηλαδή, ότι μπορούμε να προσδιορίζουμε το «**εμείς**» σε σχέση με τους «**άλλους**» και να κάνουμε συνειδητές επιλογές. Έτσι βλέπουμε Έλληνες που κατοικούν εκτός των συνόρων της Ελλάδας (μετανάστες, ομογενείς, γενικά Έλληνες της διασποράς) να αισθάνονται ισχυρούς δεσμού με την Ελλάδα και μέσα σε διαφορετικούς πολιτισμούς και κοινωνίες που ζουν, να διατηρούν τη δική τους πολιτισμική ταυτότητα. Το ίδιο βέβαια συμβαίνει και με τους μετανάστες άλλων εθνικοτήτων τόσο μέσα στη χώρα μας, π.χ. κοινότητα Πολωνών, Αιθιοπών, Τούρκων, Γάλλων, Άγγλων, Μουσουλμάνων, Αρμενίων, κτλ. όσο και έξω από αυτή. **Η συνύπαρξη και ο αλληλοσεβασμός των διαφορετικών πολιτισμών διαμορφώνει τον παγκόσμιο πολιτισμό του ανθρώπινου γένους.**

Στην πορεία της ιστορίας του πολιτισμού ως πανανθρώπινου δημιουργήματος, κάθε λαός προσθέτει και συμβάλλει ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του και τις δυνατότητές του. Από αυτό διαχέεται ότι η αξία του κάθε πολιτισμού είναι αδιαμφισβήτητη και κανένας λαός δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ο «περιούσιος», δηλαδή αυτός που με τον πολιτισμό του σώζει όλους τους άλλους και στον οποίο η ανθρωπότητα οφείλει την ύπαρξή της και την πρόοδό της. Με αφετηρία την εθνική του ταυτότητα και γνωρίζοντας τα στοιχεία που τη συνθέτουν στη διαδρομή των αιώνων κάθε λαός μπορεί να κρίνει, να συγκρίνει, να εμπλουτίζει και να βελτιώνει τα στοιχεία της μέσα από επαφές με άλλους πολιτισμούς, π.χ. η ελληνική πολιτιστική προσφορά (κλασική και σύγχρονη) ασκεί επίδραση και εμπλουτίζει τους άλλους γειτονικούς (Βαλκάνια, Μεσόγειος) ή μη πολιτισμούς (Ασία, Ρωσία, Αμερική κτλ.). Κεφάλαια της ίδια λογική και οι άλλοι πολιτισμοί επιδρούν στον ελληνικό με τις δικές τους αρετές και τα δικά τους χαρακτηριστικά. Με αυτήν την έννοια ο Παρθενώνας μπορεί να διατηρεί το στοιχείο της εθνικής μας πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά ταυτόχρονα να είναι τμήμα τόσο του ευρωπαϊκού πολιτισμού όσο και του οικουμενικού. Το αυτό ισχύει και για τις πυραμίδες ή για άλλα έργα του πολιτισμού, όπως π.χ. για τα λογοτεχνικά (Ομηρικά Έπη κτλ.).

(ΟΕΔΒ, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Α. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

copyright © 2005- 2006

1) Ποια δεδομένα συνθέτουν τον πολιτισμό μας; (2,5 μονάδες)

2) Στο παρακάτω χωρίο οι προτάσεις συνδέονται παρατακτικά ή υποτακτικά. Να εντοπίσετε τις αντίστοιχες προτάσεις και να αναγνωρίσετε τον τρόπο σύνδεσής τους.

“Κάθε λαός προσθέτει και συμβάλλει ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του και τις δυνατότητές του. Αυτό δείχνει ότι η αξία του κάθε πολιτισμού είναι αδιαμφισβήτητη και κανένας λαός δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ο «περιούσιος».” (2,5 μονάδες)

3) Να βρείτε και να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις που υπάρχουν στο χωρίο:
“Κάθε λαός γνωρίζοντας τα στοιχεία που συνθέτουν την εθνική του ταυτότητα μπορεί να κρίνει, να συγκρίνει, να εμπλουτίζει και να φελλίανει τα στοιχεία αυτά.” (2,5 μονάδες)

4) α) Να γράψετε 5 προτάσεις χρησιμοποιώντας αντίστοιχα τις παρακάτω λέξεις: συνείδηση, συνύπαρξη, αλληλοσεβασμός, μετανάστης, ομογενής.
β) Από τις λέξεις που δίνονται παρακάτω να σχηματίσετε ζεύγη αντωνύμων λέξεων: ζωή, συνθέτω, συλλογικός, ανυπαρξία, προσθέτω, αποσυνθέτω, ύπαρξη, αφαιρώ, θάνατος, ατομικός. (2,5 μονάδες)

B. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Να γράψετε ένα σύντομο κείμενο, 2 παραγράφων, για την εφημερίδα του σχολείου σας. Σ' αυτό να εξηγήτε τη σημασία που έχουν για τους λαούς η συνύπαρξη και ο αλληλοσεβασμός των διαφορετικών πολιτισμών (10 μονάδες)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006